

ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВО-КОМУНІКАТИВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОМОВИ

Радзейовська Т., студ. ПР- 42

Проблема "мова і комунікація" в сучасних лінгвістичних парадигмах розглядається у межах теорії комунікативних відносин (Г.Г.Почепцов), прагматики (Т.ван Дейк, О.Дюкро) й теорії аргументації (Ж.-М.Адам, Х.Перельман, О.Ребуль, С.Тулмін), що засвідчує її міжпарадигмальний характер. Взаємодія лінгвістики тексту з такими науками, як психологія, логіка, риторика дозволяє з нових позицій розглянути мовні явища і збагнути закони внутрішньої будови тексту, зокрема на матеріалі текстів політичних промов.

Вивчення політичної промови як особливого типу тексту й водночас як особливого типу політичної комунікації ґрунтується на антропоцентричних та комунікативно-прагматичних засадах (А.Д.Белова, М.О.Діденко, Г.Л.Жуковець та ін.) і останнім часом привертає все більшу увагу дослідників різних галузей знання. Так, дослідженню політичної комунікації в аспекті іміджології присвячено праці Г.Г.Почепцова (мол.), різні аспекти українського політичного дискурсу вивчали О.М.Мацько, Г.Б.Мінчак, О.М.Пазинич, Н.М.Поліщук, Л.Л.Шевченко та ін. Серед російських дослідників комунікації у сфері політики слід назвати А.М.Баранова й Ю.М.Караулова. Здебільшого в цих розвідках увагу приділено найефективнішим і найпоширенішим стилістичним і риторичним прийомам, що використовують у промовах політики, а також аналізу їхнього індивідуального стилю.

Актуальність теми зумовлюється загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на інтеграцію антропоцентричного, семіотичного та функціонального підходів до вивчення мови в цілому і пов'язаних з цим особливостей будови окремих типів текстів, зокрема політичних.

Це цікавить багатьох вчених широтою її дослідження і багатством ілюстративного матеріалу, книжок, журналів. Кожен день з'являється все більш і більш нових і дуже цікавих аспектів. Це пов'язано з розвитком політики як нашої країни так і інших країн, з

розвитком відносин між ними, що не могло не вплинути на особливості політичної промови.

Як будь яке лінгвістичне явище промова має багато визначень. Промови поділяються на декілька видів. Українські лінгвісти виділяють промови за тим, яким чином вони готуються. Це промови які готують заздалегідь, спонтанні промови і т.д. Західні ж лінгвісти виділяють промови залежно від мети: інформативні, переконуючі, для спеціального випадку і т.д.

Кожна промова, в тому числі, і політична має свою структуру. Як більшість творів, в основному, політична промова має в своєму складі 3 частини: вступ, основну частину і висновки. Проте, це не завжди так. Особливу увагу привертає окремий вид політичних промов, а саме - на інавгураційні. Для досягнення власної прагматичної мети політики членують промову на декілька понятійних блоків, що дає змогу успішніше впливати на аудиторію.

Серед засобів впливу в промовах слід також зазначити лексико-семантичні, лексичні та граматичні засоби. Категорія оцінки дуже важить в текстах такого типу. Вона досягається різними способами: шляхом прямого або прихованого цитування, шляхом критики, або ж шляхом прямої оцінки. Результати аналізу і дозволили визначити основні риси лейбористського дискурсу.

Основними рисами сучасного лейбористського дискурсу слід вважати: антропоспрямованість, залежність від когнітивних, соціальних і культурних факторів; футуральну перспективу висловлення, яка досягається за рахунок використання промісивів і лексичних одиниць футуральної семантики; звинувачення політичного опонента на фоні акцентування власних досягнень, що реалізується через використання риторичних прийомів контрасту та протиставлення; використання політичної реклами, основними компонентами якої є слогани та плакати, в яких поєднуються вербальні та візуальні засоби переконання виборців; використання метафори з метою збільшення експресивності промов та привернення уваги аудиторії.

Наук. кер. - Баранова С.В., к.філол.н., доц.